

VIANOČNÁ KNIŽKA SA OTVÁRA

Ďakujeme všetkým,
ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k zostaveniu
tohto manuálu literatúry pre deti a mládež.

Knížnica pre mládež mesta Košice

Košice 2015

Vianočná knižka sa otvára

Bulletin odporúčanej literatúry pre deti a mládež

Zostavila
Zodp. redaktorka

Tatiana Klimková
Iveta Hurná

ISBN 978-80-89161-41-6

Vôňa Vianoc.

Čas adventný je časom veľkého očakávania. Spája sa s tradíciami, ktoré predchádzajú Vianociam ako sviatku narodenia Krista: štyri adventné nedele, fialová farba kňazského rúcha, adventné vence a sviece, dobročinné podujatia... Nám dospelým sa však očakávanie v tomto uponáhľanom svete mnohokrát viac viaže na predstavu niekoľkých dní bezstarostného oddychu po celoročnej námahe a predvianočnom zhone za hmotnými statkami či darčekom (aby len nič nechýbalo!) ako na duchovnú prípravu na veľké mystérium Vianoc. Deti zasa zdanlivo žijú hlavne v očakávaní darčiekov. Čaro Vianoc v detstve má však svoju celkom špecifickú atmosféru: nezabudnutelnú vôňu živých vianočných stromčekov, chuti cukrovínok a exotického ovocia, trblietania ozdôb, šuchotu obalov na vianočných darčekom. Lebo takto nejako, podfarbená vianočnými piesňami a koledami, nám vianočná atmosféra utkvieva v citovej pamäti detstva. Patrí k nej rodina, ktorú máme pri sebe a konečne len pre seba, prináleží k nej aj vôňa novej, krásnej detskej knihy, ktorá verne sprevádzala detstvo starších generácií. Dnes sa na jej miesto tlačí elektronika v najrôznejšej podobe (napokon, aj forma knihy jej vychádza v ústrety). Tá však nevytvorí špecifickú voňavú a šuchotavú ingredienciu, akú si vo vône Vianoc uchová pamäť malého človečika (mladého človeka) hlboko do dospelosti. Neprivolá ani tak intenzívne precitované chvíle dôverného súzvuku duší nad spoločne čítaným imaginatívnym slovom, nad spoločne prežívanými pocitmi smútku, veselosti, rozhorčenia či zadostučinenia, aké ponúka literárny príbeh.

Detská kniha patrila k Vianociam rodičovských a starorodičovských generácií dnešných detí. Napriek digitálnej dobe doprajme ju aj im, nech vôňa Vianoc nestratí jednu dôležitú príchúť ani v ich (jedného dňa už dospelých) spomienke na detstvo.

*Šťastnú ruku pri výbere knihy a požehnané vianočné chvíle praje
Zuzana Stanislavová*

Prečítajte si...

Odporúča Viki Marcinová

Viki Marcinová sa stará o manžela, dve deti a dvoch psov. V súčasnosti ju najviac zaujíma podpora mladých rodín s deťmi, predovšetkým podpora čítania. Literatúre pre najmenšie deti a potrebe čítať deťom a s deťmi sa venuje na webovej stránke www.citajmesispolu.sk, <http://citajmesispolu/blog> a na instagrame www.instagram.com/citajmesispolu)

Ťap, ťap, ťapušky. Slovenské ľudové riekanky

Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2014. ISBN 978-80-10-02604-3

Toto leprelo sa môže na prvý pohľad zdať ako tá najobyčajnejšia medzi knižkami. Nakoniec - je to len leprelo a sú to len tradičné riekanky. Na trhu je podobných kníh naozaj veľa, a zdá sa, akoby medzi nimi nebol veľký rozdiel. Leporelá sú ale často prvé knižky, s ktorými sa deti stretávajú, a majú preto veľkú moc. Presne preto si rodičia budú želať, aby tie prvé knižky boli láskavé, pútavé, pôsobivo ilustrované (nie lacno, aby deti vizuálne neohlupovali), a aby deťom všemožne pomáhali knižky začať ľuobiť. A to je práve toto leprelo: mačky na hruškách, varená kašička, pavúk na stene a k tomu naša strakatá mačka. Klasické slovenské veršičky dopĺňajú veľmi jemné a nežné ilustrácie Aleny Wagnerovej. Alena Wagnerová rovnako citlivo ilustrovala aj krásne uspávkové leprelo Hajulinky haj. Totiž riekanky a ľudové básničky detskej hlavičke robia veľmi dobrú službu - napriek tomu, že nedávajú vždy zmysel (kto už videl múku osievať v klobúku či pavúka so zlatými prsteňmi?), učia ju vnímať rytmus a vnímať rým. Vďaka tomu pomáhajú dieťaťu postupne si uvedomovať zvuky a ich kombinácie, a neskôr spájať ich do slov. A predstavte si, že toto zase pomôže vášmu dieťaťu neskôr rýchlejšie sa učiť čítať. Je to tak, veda je na strane leporiel. Knižočka je vhodná už od najmenšieho veku, a preto ak tie vaše už odrástli, určite ju môžete venovať niektorej z priateľiek, ktorá práve čaká bábätko. A povedzte jej pravdu o riekankách!

BENTLEY, Peter: Králíček Kornel má rád knihy

Bratislava: Svojtka&Co., 2014. ISBN 978-80-8107-842-2

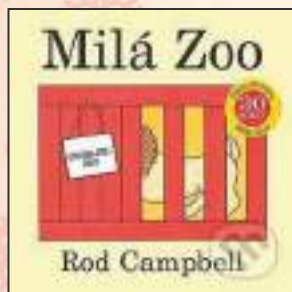
Králíček Kornel má veľmi rád knihy. Číta príbehy o princeznách a pirátoch, o čarodejniciah a čarodejníkoch, o žabách i dinosauroch. Ale jeho kamarátov knižka nebaví. Kornel by im rád ukázal, že čítanie je veľká zábava.

BERNE, Jennifer: Calvin nevie lietať. Príbeh o vtáčikovi, ktorý mal rád knihy

Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-80-00-02853-8

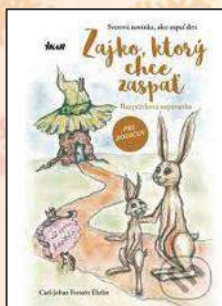
Calvin je škorec a narodil sa so svojimi sestričkami a bračkami pod strechou starej stodoly. Malé škorce začali čoskoro po narodení objavovať svet: jeden objavil blato, druhý vodu, iný trávu alebo chutnučkú dážďovku. A Calvin? Calvin objavil knihu! A od tej chvíle iba čítal... a vôbec nechodil na hodiny lietania! Prichádza jeseň a vtáčiky musia odletieť na juh. Calvin však s nimi nemôže... Ale šikovní bračkovia a sestričky už niečo určite vymyslia, aby Calvin mohol ísť.

CAMPBELL, Rod: Milá Zoo

Šamorín: Zelený kocúr, 2013. ISBN 978-80-97092-25-2

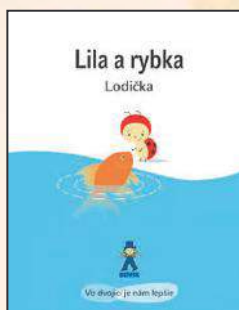
Jedna z najočarujúcejších knižiek Roda Campbella, ktorá sa teší obľube po celom svete. Príbeh je o malom chlapčekovi, ktorý napíše do zoologickej záhrady, aby mu poslali zvieratko. Rad za radom prichádzajú škatule, ktoré môžeme spoločne pootvárať. A v tej poslednej sa nachádza to najkrajšie a najmilšie zvieratko...

EHRLIN, Carl Johan Forssén: Zajko, ktorý chce zaspáť

Bratislava: Ikar, 2015. ISBN 978-80-551-4651-5

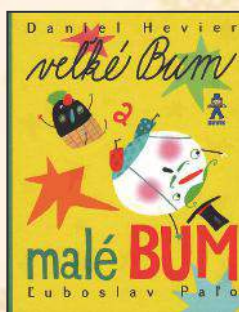
Zajko, ktorý chce zaspáť je jedinečná rozprávka na dobrú noc. Je výnimočná tým, že využíva overené psychologické techniky, ktorých cieľom je pomôcť dieťaťu uvoľniť sa, rýchlejšie zaspáť a pokojne spávať. Rozprávka obsahuje sugescie, ktoré pôsobia na nevedomie dieťaťa a privolávajú spánok. Knihu možno využiť pri uspávaní počas dňa aj večer.

GILBERT, Isabelle: Lila a rybka: lodička

Bratislava: Buvik, 2014. ISBN 978-80-8124-049-2

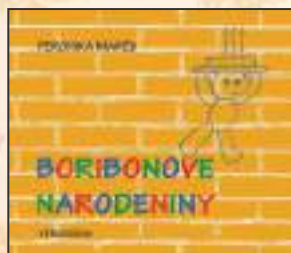
Lienočka nájde na brehu orechovú škrupinku. Poteší sa jej a spraví si z nej lodičku. Kormidlo, plachta, a môže vyplávať! Aké je krásne hojdať sa na vlnách. Len keby nefúkal taký silný vietor... Joj! Pomoc! Pomôže jej niekto? Aké šťastie, že nablízku pláva rybička. Pomôže lienočke z vody na breh, lebo všetci si musíme pomáhať.

HEVIER, Daniel: Veľké bum a malé bum

Bratislava: BUVIK, 2014. ISBN 978-80-8124-055-3

Veľké Bum a malé Bum! – takto strašia deti básnik Daniel Hevier a maliar Luboslav Paľo. Je to skôr radostné jašenie ako strašenie. V ich spoločnej knihe vystupujú samé čudá: Čudovák a Čudovačka, Kúzelník Palička, Čajník-neobyčajník, Tencúľ-cencúľ, veľa zvieratiek a tmolí sa v nej aj veselý snehuliak-Smiechuliak. Všetko sa tu hýbe, cestuje, hrá a volá: nasledujte ma! Prečo? Keby som ostal, kde som bol, nikoho by som nestretol.

MAREK, Veronika: Boribonove narodeniny

Bratislava: Verbarium, 2012. ISBN 978-80-89612-01-7

Príbehy macka Boribona a jeho kamarátky Ankypanky určite potešia práve najmenších. Hladké línie ilustrácií s jemnou farebnosťou dovoľujú dieťaťu vnímať text primerane k veku. Cez príbehy macka a jeho kamarátky autorka vysvetľuje okolitý svet zábavným spôsobom a dieťa sa nenásilne učí o rôznych veciach, s ktorými sa stretáva aj ono – o priateľstve, hrách, ale i o farbách či počítaní.

McBRATNEY, Sam: Hádaj, ako ťa mám rád!

Bratislava: Svojtka&Co., 2014. ISBN 978-80-8107-831-6

Knižka plná lásky ukáže každému drobcovi, že vyjadriť svoje pocity nie je ľahká vec. Malý zajačik a veľký zajac však prídu na to, ako sa to dá! Ak máš niekoho veľmi, veľmi rád, chceš nájsť spôsob, ako opísať svoje veľké pocity. Ako však malý zajačik a veľký zajac zistili, zmerať lásku nie je ľahká vec! Otvor túto nádhodne ilustrovanú knižku a pozri sa, ako všelijako sa dá prejavovať láska.

PODJAVORINSKÁ, Ľudmila: Výplata. Ako sršeň mušku zachránil

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03907-7

Leporelo Výplata je príbehom obľúbenej slovenskej autorky Ľudmily Podjavorinskej o tom, ako kamarát sršeň zachránil malú mušku pred nenásytným pavúkom. Leporelo je prvým krokom dieťaťa do sveta najkrajšej slovenskej klasickej poézie, rozprávkový motív mu pomáha pochopiť, čo znamená v našom živote dobro, zlo a prečo sú dôležití kamaráti. Toto leporelo dotvorené krásnymi a sugestívnymi ilustráciami Miroslava Regitka sa zapíše do pamäti dieťaťa navždy.

RÁZUSOVÁ – MARTÁKOVÁ, Mária: Hajulinky, haj

Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2014. ISBN 978-80-10-02509-1

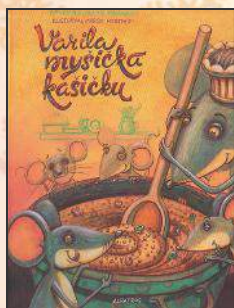
Milé básničky na dobrú noc pre deti a ich mamičky od autorky Márie Rázusovej Martákovovej sprevádzané nežnými ilustráciami výtvarníčky Aleny Wagnerovej.

RÚFUS, Milan: Mechúrik Koščúrik

Bratislava : BUVIK, 2015. ISBN 978-80-8124-058-4

Klasicistickú ľudovú rozprávku o nekonečnom putovaní lesných zvieratiek a ich kamarátsťe majstrovsky prebásnil a vyzrával Milan Rúfus. Vďaka hravému rýmu a rytmu si deti príbeh ľahko zapamätajú a radi sprevádzajú na javisku ako malé divadielko v kostýmoch zvieratiek. Sugestívne ilustrácie poskytujú čitateľom pekný emocionálny zážitok.

Varila myšička kašičku. Slovenské ľudové riekanky.

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03976-3

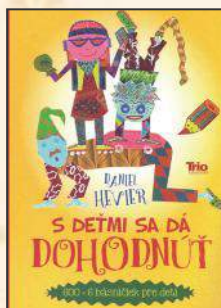
Oblíbené rozkladacie leporelo ponúka deťom najznámejšie slovenské ľudové riekanky. Otvára im svet krásy slova i obrazu, pomáha cibriť prvé vety, pamäť a buduje ich vzťah k čítaniu. Dynamické hravé ilustrácie Mareka Mertinku plné farieb umocňujú pozitívny vzťah detí ku knižkám. Toto leporelo bude sprevádzať dieťa od najútlejšieho veku až po školu.

Prečítajte si...

Odporúča Markéta Andričíková

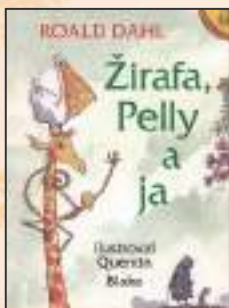
Markéta Andričíková, vysokoškolská pedagogička, sa zaoberá svetovou literatúrou a recepciou textov určených pre detského čitateľa. Doma má troch vášnivých čitateľov: manžela, tiež literárneho vedca a dvoch synov.

HEVIER, Daniel: S deťmi sa dá dohodnúť

Bratislava: Trio, 2015. ISBN 978-80-8170-021-7

Hevierova kniha spolu s jeho ilustráciami je ako pestrofarebná krajina zázrakov. V zhode s počiatočným číslom jeho životného jubilea má detský čitateľ pred sebou 600 + 6 básní, teda 606 malých aj veľkých dobrodružstiev, príbehov a obrázkov zo sveta detí. Hevier je nesmierne invenčný a empatický básnik, ktorý v detskom svete pozná každý kútik, každý objekt, tvora aj potvoru. Dôkladne načúva detským snom, túžbam, ale aj ich strachom, obavám či námietkam. Vie sa deťmi hrať – prostredníctvom slov, tvarov, významov. S čím sa však Hevier nikdy nezahráva, to je duša dieťaťa. Vie byť bláznivý a vie byť aj vážny. Vie deti zabaviť, ale aj nenápadne poučiť. Kniha je nevyčerpatelným zdrojom inšpirácie nielen pre deti, ale aj ich rodičov či pedagógov. A prináša nápady nielen v slovesnej oblasti, ale aj v oblasti využívania rozmanitých výtvarných techník.

DAHL, Roald: **Žirafa, Pelly a ja**

Nitra: Enigma, 2015. ISBN 978-80-8133-046-9

Počuli ste už o firme BČO – bezrebríkové čistenie okien? Čo iné by žirafa s dlhočizným krkom, pelikán s obrovským zobákom a šikovná hybká opička mohli robiť? Keď našu nezvyčajnú trojicu pozve Vojvoda z Hampshire, aby vyčistila 677 okien na jeho zámku, nečudo, že zažije tie najneuveriteľnejšie dobrodružstvá. A s nimi aj ich malý priateľ Billy. Toto jedinečné trio milujúce dobrodružstvo teší a zabáva milióny malých čitateľov všade na svete.

HAVRANOVÁ, Ivana: **Havkáči z našej ulice**

Bratislava: Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, 2015.
ISBN 978-80-8114-547-6

Príbehy jazvečika Jožinky a krásneho Dabua a Dorky a Nensy a Dorinky a Tary a Huga... jedným slovom, knižka plná napínavých rozprávok. Kto vie čítať, nech číta, kto nevie, môže poprosiť dospeláka.

HOUSEOVÁ, Catherine: **Kam odišiel dedko?**

Trnava: Spolok svätého Vojtecha, 2015. ISBN 978-80-8161-117-9

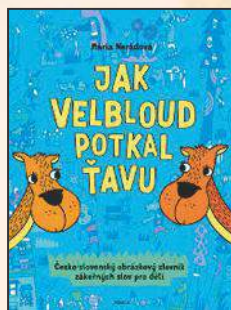
Kniha Kam odišiel dedko? si kladie za cieľ pomôcť malým deťom vyrovnat' sa s myšlienkou smrti niekoho, koho mali veľmi radi. Odporúča, aby si spomínali na všetky tie dobré veci, ktoré daný človek urobil, alebo na všetko, čo spolu zažili. Zabudnúť nie je riešenie. Prijat' stratu a vyrovnat' sa s ňou je cesta, ktorá vedie do svetla. Táto kniha rieši ťažkú otázku s citlivosťou a súcitom a vedie malé deti, aby uverili v zvláštne ale nádherné miesto, ktoré Boh pripravil tým, ktorí ho milujú, keď zomrú.

LAZAROVÁ, Mária: **Adam a čarovná šmyklavka**

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1468-7

Adamko je chlapec s obrovskou fantáziou. A tú veru potrebuje, pretože väčšinu času trávi na dvore úplne sám. Jeho mama totiž nemá veľa času, stará sa o malé dvojčičky. V jeden deň sa Adamkovi prihovori neviditeľný vtáčik Štebotáčik. Z vtáčika a chlapca sa okamžite stanú nerozluční priatelia. Štebotáčik pozná nielen mnoho krásnych príbehov o zvieratkách, ale aj kúzlo čarovnej šmyklavky, ktorá oboch prenáša pomocou zaklínadla, kamkoľvek si len pomyslia. A že sú tie výlety plné dobrodružstiev, na to vezmite jed!

NERÁDOVÁ, Marie: Jak velbloud potkal řávu

Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03499-7

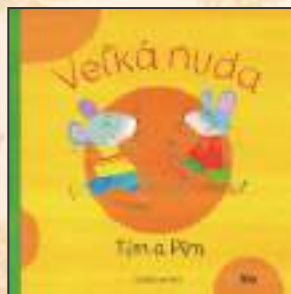
Táto kniha je elixírom radosti, priehrástím dobrej nálady, pozitívnym zážitkom po celodennom úmornom vychovávaní detí, energiou sršiacu zmes vtipných ilustrácií a výborne vybraných českých a slovenských slov. Nenájdete v nej žiadne písané príbehy ani rozprávky a predsa je na ne nesmierne bohatá. Okrem dvojazyčných výrazov z desiatich oblastí deťom blízkych ako sú Hračky, Ihrisko, Jedlo, Rastliny a zvieratá, Čo nosíme a čo robíme a pod., sa každá kapitola začína plne ilustrovanou dvojstránkou, prekypujúcou životom a vtipnými situáciami hlavných hrdinov – zvieratiek.

ONDŘEJČKA Erik: Abecedář

Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2015. ISBN 978-80-8061-791-2

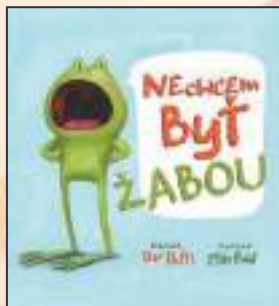
Dobrodružstvo sa začína, keď písmenká povyskakujú zo zošitov a z kníh. Sú hlavnými hrdinami jednoduchých príbehov zachytených na ilustráciách. Chaos medzi písmenkami vyrieši múdry paragraf, ktorý na zoradenie písmen použije slovník. Tak má znova každé písmeno svoje miesto.

PAĽO, Ľuboslav: Veľká nuda. Tim a Pim

Bratislava: TRIO Publishing, 2014. ISBN 978-80-8170-008-8

Myšiaci Tim a Pim sa rozhodli, že sa budú NUDIŤ. Našli si peknú lúku, pokosili si ju, pohrabali, postavili prístrešok... a celkom z toho vyhladli. Aby sa mohli pekne najesť, urobili si ešte stôl a stoličky. A naraz pochopili, že skutočná nuda je vlastne veľmi ťažká práca...

PETTY, Dev: Nechcem byť žabou.

Bratislava: Citadella, 2015. ISBN 978-80-8182-003-8

Tento príbeh je o Žabke, ktorá chce byť hocikým len nie slizkou, mokrou žabou. Snáď by mohla byť Mačičkou, Zajkom, alebo Sovou? Keď však príde veľký hladný Vlk, ktorému nechutia žabky, náš hrdina pochopí, že možno nie je až také zlé byť žabkou a má to svoje výhody. Je to veselá a úprimná kniha o sebaapriatí. Príbeh o tom, že každý z nás je jedinečný a ako je dôležité milovať to, kým sme, našu rozmanitosť. Namiesto toho, že sa snažíme napodobňovať iných.

PREUSSLER, Otfried: Malá bosorka

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-35-2

Malá bosorka má síce 127 a pol roka, ale v porovnaní s ostatnými čarodejnicami to veru nie je nijaký vek. Čarovanie jej ešte veľmi nejde, preto ju staršie bosorky odmietnu zobrat na svoj polnočný tanec. Malá bosorka sa tam napriek zákazu tajne vyberie. Od starších bosoriek nakoniec dostane za trest rok na to, aby sa stala dobrou čarodejnicou. Zoberie to doslova, a namiesto toho, aby škodila, po celý rok koná dobré skutky, no vždy ich okorení nejakým huncútstvom.

SCHERZ, Oliver: O chvíľu sme doma, len si odskočíme do Afriky

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03879-7

Čo by ste urobili, keby vám neskoro večer zaklopal na okno slon? A čo ak by tento slon ušiel zo zoo, aby navštívil svoju rodinu v Afrike, hoci vôbec nevie, kde sa ten neobyčajný kontinent nachádza? Súrodenci Joscha a Marie si zbalia batôžky, do nich jablká, keksy a glóbus. Tak putujú spolu so slonom v presvedčení, že Afrika predsa nemôže byť veľmi ďaleko. A zažijú cestu, ktorá prekoná všetky ich predstavy...

SCHMIEDT, Annie M.G.: Špinuška

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-43-7

Že kto je Špinuška? Nuž, najšpinavejšie dievčatko na svete. Jej samej to až tak neprekáža, zato veľmi dobre vie, čo si želá mamička: aby sa jej aspoň raz v živote podarilo zostať čistou. Spolu so svojim psíkom sa naozaj snaží, ale vždy jej to čosi prekazí. Vôbec nemôže za to, že raz sa jej na hlavu vyleje vedro farby, inokedy ostrieka celú izbu paradajkovou polievkou či zaplaví polovicu mesta penou, keď sa pokúša očistiť od špiny.

ŠTELBAŠKÁ, Zuzana: Zornička

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04090-5

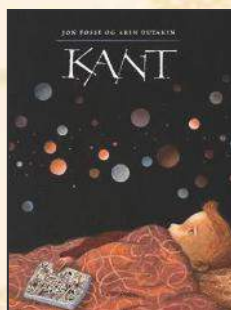
Zorničkina záhrada je najkrajšia na svete. Dievčatko sa v nej každý deň hráva s mačičkou Lízou a psíkom Titi a spolu objavujú, čo tam robí krtko, ježko, usilovné mravce, užitočný netopier či drobné pavúčiky. Ak sa chcete dozvedieť, ako to bolo s malinkými húsatkami, protivnou osou či záhradou v izbičke, otvorte si túto knižku plnú krásnych farebných ilustrácií a hneď ste tam...

Prečítajte si...

Odporúča Zuzana Stanislavová

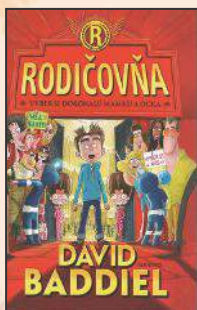
Profesorka Zuzana Stanislavová je literárna teoretička, literárna kritička a vysokoškolská pedagogička. Pôsobí ako prof. na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity. V literárnoteoretickej a kritickej aktivite sa venuje problematike modernej prózy pre deti a mládež.

FOSSE, Jon: Kant

Levoča: Modrý Peter, 2015. ISBN 978-80-89545-32-2

Nórsky prozaik, dramatik, esejista Jon Fosse patrí k najúspešnejším súčasným severským autorom; jeho diela boli preložené do viac ako 40 jazykov. Dielo pre deti Kant je „situačný“ text, vyjadrujúci existenciálne pocity prameniace z bezradnosti, z nemožnosti rozumom pochopiť veci, ktoré sú mimo zmyslového vnímania – vyjadrujúci ich tak, ako to vie prežívať dieťa. Príbeh je celkom náznakový a zhrnúť by sa dal takto: Osemročný chlapec si večer pred spaním v posteli číta Káčera Donalda, zatiaľ čo jeho matka má nočnú a otec číta vo vedľajšej izbe. Chlapček nemôže zaspáť, ako každý večer rozmýšľa a v rámci uvažovania prežíva vnútorný nepokoj vyplývajúci z nevysvetliteľnosti okoliťého sveta (vesmíru, podstaty nekonečnosti, pojmovej podstaty slova „nič“). Znepokojený zavolá otca, ten mu vysvetlí (s prímernou použitou narážkou na filozofa Immanuela Kanta), že nepokoj sprevádzajúci poznanie neopúšťa mysliaceho človeka celý život. Chlapec sa upokojí a zaspí. Na tomto nedramatickom dejovom pôdoryse vystaval autor vnútornú drámu detského protagonistu, brilantne vyjadrujúcu životný pocit dieťaťa, ktoré si prvýkrát uvedomuje bezmocnosť rozumu, ktoré to irituje a na ktoré z toho padá existenciálna úzkosť. Autor presvedčivo evokoval detské prežívanie pocitu tenzie z nepozna(tel)ného, presvedčivý je aj v evokácii detského mudrovania s jeho pôvabnou naivitou. Uvoľňujúcim prvkom textu a zdrojom jeho čitateľskej príťažlivosti a vtípnosti je láskavo „obyčajný“ vzťah otca k synovi, rafinovane jednoduchý jazyk diela a (aj kompozične využitý) rituál večerného zaspávania. Celý „príbeh“ je teda aj obrazom večernej chvíľky pred spaním a ako jeho pridaná hodnota – magické meno „Kant“, o ktorom sa chlapec (i čitateľ) dozvedá, že vysvetľuje poznateľnosť a nepoznateľnosť sveta. Kniha Jona Fosseho patrí k takým textom, o akých musí čitateľ uvažovať, aj keď ich dočítal a odložil. Je to kniha ponúkajúca pre dospelého i pre dieťa príležitosť rovnako na spoločné fantazírovanie, ako aj na spoločnú reflexiu, „filozofovanie“ o svete, o jeho poznateľnosti, o sebe, o podstate existencie.

BADDIEL, David: Rodičovňa

Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-04034-9

Už ste si niekedy želali, aby ste mohli vymeniť svojich rodičov za iných? Nech sa páči – vyberte si perfektnú mamku a ocka! Keď Barry tretikrát vysloví želanie „Prajem si lepších rodičov!“, odrazu sa celá miestnosť začne triasť... Barry Bennett neznaša svoje meno, no v skutočnosti je to len jeden z bodov v jeho obsiahlom zozname vecí, za ktoré viní svojich rodičov. Podľa neho sú ešte aj nudní a stále sú unavení. Existuje však svet – a vôbec nie ďaleko od toho nášho, v ktorom rodičia vlastné deti nemajú. V tomto svete si deti svojich rodičov môžu samy vybrať. Barrymu to pripadá ako sen, no ako sa ukáže, nič nie je také jednoduché, ako sa na prvý pohľad zdá...

BŘEZINOVÁ, Ivona: Lentilka pre dedka Edka

Bratislava: Perfekt, 2015. ISBN 978-80-80467296

Príbeh sa začína nevinnou historkou, kedy dedka Edka privedú domov policajti. Niežeby niečo zlé urobil, ako si právnučik myslel, ale preto, že domov jednoducho netrafil. Nemohol si spomenúť, kde býva, ani to, ako sa dostane domov. Postupne sa roztáča kolotoč situácií, v ktorých si rodina uvedomuje, že s dedkom nie je úplne všetko v poriadku. Po vyšetrení u doktora stanovili dedkovi diagnózu. Dedko Edko trpí Alzheimerovou chorobou. Vnúčik Dodko, vždy pripravený s čokoládovými lentilkami, sa stáva dedkovým ostrovom istoty

DICAMILLO, Kate: Eduard a jeho zázračná cesta

Bratislava: Slovart, 2014. ISBN 978-80-556-1108-2

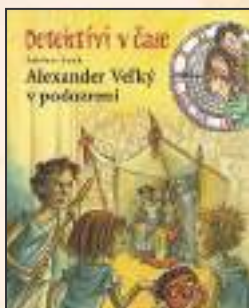
Veľký rozmazaný porcelánový zajac Eduard Tulane žil kedysi dávno na Egyptskej ulici. Bol so sebou veľmi spokojný. Desätročná Abilene ho priam zbožňovala a úzkostlivo sa oňho starala. Jedného dňa sa však nešťastnou náhodou ocitol na dne oceána. Tam ležal, až kým ho búrka nevyplavila do rybárskej siete. Eduard stratil svoju rodinu i bezpečie svojho domova a putuje z rúk do rúk mnohých ľudí. Jedno dobrodružstvo strieda druhé a Eduard hľadá sám seba.

ELIOT, T. S.: Šibalova príručka šikovných mačiek

Prešov: Občianske združenie Slniečkovo, 2015. ISBN 978-80-89314-29-4

Šibalova príručka šikovných mačiek je pútavá kolekcia humorných básní pre deti. Poézia, ktorá ponúka živý a zábavný pohľad na úsmevné vyvádzanie mačiek a slabosti ľudí. Majiteľ mačky spozná možno príkladov správania mačiek, a vnímavý čitateľ uvidí početné paralely v ľudských postojoch a správania.

FABIAN, Lenk: Alexander Veľký v podozrení

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-33-8

Aigy, rok 336 pred naším letopočtom. Kráľa Filipa II. zavraždia počas divadelného predstavenia. Má to na rováši jeho syn Alexander Veľký? Detektívi v čase zistia, že divadlo sa tu hrá nielen na javisku. Julián, Kim a Leon cestujú v čase a vyšetrujú zločiny. Ich výpravy sú vždy plné dobrodružstiev, náhlych zvrátov a napätia.

FABIAN, Lenk: Hannibal, pán slonov

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-34-5

Alpy, rok 218 pred naším letopočtom. Kartáginský vojvodca Hannibal by rád ovládol Rím. Jeho armádu však pri prechode cez hory napadnú strašní vlčí ľudia. Obete si vyžadujú aj tajomné útoky z vlastných radov. Zo sabotáže je zrazu podozrivý nielen Massinissa, veliteľ núbijských vojsk, ale aj Hannibalov brat Hasdrubal. Detektívom v čase sa nakoniec podarí odhaliť vodcu sprisahania a spolu s Hannibalovými oddielmi prekročia mohutné horské končiare.

FRIEDOVÁ, Libuša: Kytička s Ružičkou

Bratislava: Regent, 2015. ISBN 978-80-88904-88-5

Významná slovenská spisovateľka píšuca pre deti sa dožila významného životného jubilea - 90 rokov. K tomuto jubileu bola zostavená aj knižka Kytička s Ružičkou, v ktorej je autorka predstavovaná ako všestranná spisovateľka. Sú tu veselé i vážne, zábavné i poučné básne, ale aj humoristické poviedky a aj príbeh o Ružičke, ktorá onedlho príbude do rodiny. Kniha v širokom zábere predstavuje niekoľkodesaťročnú životnú tvorbu Libuše Friedovej. Kniha poteší naozaj každé dieťa, lebo cez verše sa stretne s vtáčikmi, kvetinami, ale aj zvieratkami, aj ročnými obdobiami a Vianocami.

FUTOVÁ, Gabriela: Očko špehún

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04136-0

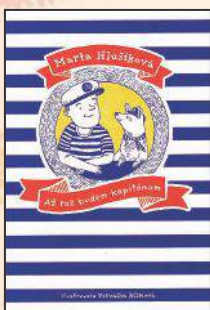
Čo to ten brat zase stvára? Aj mamka sa už strachuje – zrazu sa len sprchuje a voňavkuje ako dáka flílena. Očko musí prísť celej veci na koreň! Vrhne sa do pátrania a zistí: kto ukradol bicykle, kto zničil v škôlke preliezky a, hrôza! – koho brat Šimon pobozkal. Pozerať sa na bozkávačov je síce fúúj, ale je rozhodnuté. Žiadny futbal, žiadne džudo: Očko bude detektívom!!!

GAIMAN, Neil: Našťastie nemáme mlieko

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03945-9

Viete, čo všetko sa môže prihodiť, keď vaša mamka odíde na služobnú cestu a v rukách to má otec? Nevšedný a úsmevný príbeh z pera obľúbeného spisovateľa Neila Gaimana. Malým hrdinom knižky mama pred odchodom zanechá naozaj dlhý zoznam povinností. Na ňom je aj poznámka, aby nezabudli kúpiť mlieko. A tak sa poň otec vyberie pred raňajkami, no trvá mu to až podozrivo dlho. No aj obyčajný nákup sa môže zmeniť na veľké dobrodružstvo, počas ktorého stretnete napríklad dinosaury, zelených mimozemšťanov, pirátov či iné podivuhodné bytosti.

HLUŠÍKOVÁ, Marta: Až raz budem kapitánom

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1348-2

Sedemročný Samko sa túži stať lodným kapitánom a kým je jeho mama v nemocnici, pripravuje ho na toto povolanie mamin priateľ Roman. Rozpráva mu námornícke príbehy, testuje jeho schopnosti znášať morskú chorobu, pripravuje na stretnutie s ľadovcom, skúša odvahu v plavebnej komore. Samko uverí, že svoje sny si môže splniť, a získa nielen nového kamaráta, ale aj ozajstnú veľkú rodinu.

KACER, Kathy: Kúzelník z Auschwitzu

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-38-3

Werner má len 14 rokov, keď ho nacisti odlúčia od rodiny a on skončí v koncentračnom tábore. Na drevenej priči sa tlačí aj so starším mužom, ktorý sa mu predstaví ako Levin. Raz v noci vrazia do baru strážcovia, muža vyťahujú z priče a donútia ho čarovať s kartami. Levin predvádza po nociach kúzla, lebo vie, že hrá o svoj život. Jedného dňa sa zúfalemu Wernerovi čosi prihodí a Levin, aby ho upokojil, odhalí mu tajomstvo svojich kúziel. Naučí ho však aj čosi iné, že vždy existuje nádej a že sa nikdy nemá vzdávať. Láskavosť a priateľstvo tohto muža pomôžu Wernerovi nakoniec prežiť, a hoci sa už nikdy nestretnú, jeho dar ho bude sprevádzať novým životom.

KARDOŠOVÁ, Barbora: Traja kamoši a fakticky fantastický bunker

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-0978-2

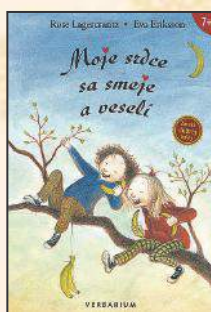
Juraj má skoro jedenásť a chcel by pieskomila. Alebo psa. Alebo iné príutlné zvieratko, s ktorým by sa hral, keď príde domov. Nič z toho mu nedovolila. Všetko je problém. A tak si Juraj nájde v lese fantastický bunker a troch kamošov. Doktor, slečna a agent čiže kôň, mačka a pes naučia Juraja, že keď niečo chce, musí byť trpezlivý, že najlepšie sa premýšľa na strome a tiež, že všetko nie je vždy tak, ako to vyzerá.

KEREKESOVÁ, Katarína: Mimi a Líza 2

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1449-6

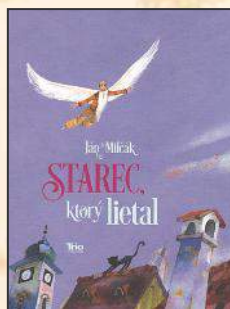
Po veľkom úspechu prvej série večerníčkov Mimi a Líza a aj knihy, ktorá podľa nich vznikla, prichádza autorský tím s ďalšími šiestimi príbehmi. Dve nezvyčajné kamarátky Mimi a Líza nás opäť zavedú do fantastických svetov. V starých hodinách nájdu zlomyseľnú vílu Hrdzu, pod zemou zas úspešnú atlétku - dážďovku Nelu. Vesmirom poletia v bubline, čosi nakúpia a čosi rozdajú. V písmenkovej vojne bude Líza generálom a Mimi zasa chvíľu roztopašnou Lizou.

LAGERCRANTZ, Rose: Moje srdce sa smeje a veselí

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-27-7

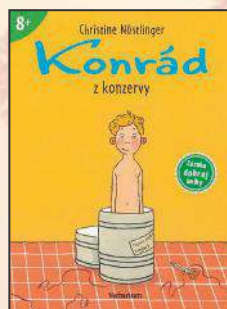
Tina je stále šťastná, aj keď sa Frida odsťahovala. Ešte vždy sú najlepšimi priateľkami a keď sa stretnú, sú mimoriadne šťastné, ako hovorí Tina. Najradšej sa hrajú na strome, či už na opice, alebo na domácnosť. I keď si v škole našla aj iných kamarátov, miesto v jej lavici ostáva prázdne, pre prípad, že by sa Tina vrátila. Napríklad Miška a Vikí sú poriadne bláznivé. Zalúbia sa obe do Loptoša a hneď mu to aj vytrúbia. On však chce Tinu. Dievčatá sa na ňu za to hnevajú, ako by za to mohla ona. Prerastie to do poriadnej hádky. Kto sa komu ospravedlní a ako to nakoniec skončí? A v tom okamihu sa v dverách triedy zjaví ktosi, kto na Tininej tvári vyčarí ten najšťastnejší úsmev...

MILČÁK, Ján: Starec, ktorý lietal

Bratislava: TRIO Publishing, 2014. ISBN 978-80-8170-009-5

Vitajte v čarovnej krajinke pod levandulovou oblohou, v rozprávke o radosti a iných tajomstvách života. Vaším sprievodcom je lietajúci starec s vreckom na spomienky a s túžbou zaletieť až k modrým vrchom. Navštívite s ním kamenné mesto, kaštieľ so smaragdovou knižnicou či dom na kopci, kde býva myška, čo číta knihy, aby sa dozvedela všetko o radosti. Cestou stretnete samé zázračné bytosti. Ale aj maliara, ktorého maľby ožívajú, ba dokonca aj spisovateľa s modrými očami. Kniha o hľadaní krásy, radosti a šťastia, o poznávaní života a seba samého.

NÖSTLINGER, Christine: Konrád z konzervy

Bratislava: Verbarium, 2014. ISBN 978-80-89612-09-3

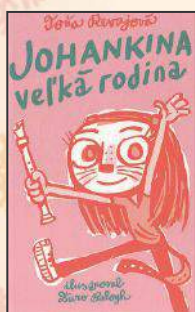
O deťoch toho pani Betka Brdková veľa nevie, zato pletie najkrajšie koberce v meste a vášnivo vyplňa objednávacie lístky. Po jednej dodávke tovaru takmer spadne z nôh, keď jej kuriér omylom doručí obrovský balík a v ňom instantné dieťa, Konráda z konzervy. Nikdy sa o nikoho nestarala okrem seba, rýchlo si však dieťa obľúbi a učí sa byť mamou. V továrni na dokonalé deti onedlho na chybu prídu a Konráda začnú hľadať, aby ho doručili na správnu adresu. Betka sa ho odmietne vzdať a spolu s priateľmi vymyslia plán...

PUCHALA, Jozef: Trinášt'hlavý vlak

Košice: EQUILIBRIA, 2015. ISBN 978-80-8143-162-3

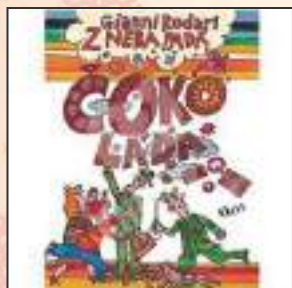
Básne pre všetky deti (aj tie dospelé). Zbierka básní pre deti Trinášt'hlavý vlak je druhou knihou autora, ktorý sa nielen na slovenskej, ale aj na medzinárodnej literárnej i audiovizuálnej scéne pohybuje už štvrtstoročie. Je to vlastne výber z jeho básní pre deti od roku 1992. Autor tvrdí, že je určená všetkým deťom, ktoré vedia čítať i medzi riadkami – teda aj tým dospelým.

REVAŽOVÁ, Toňa: Johankina veľká rodina

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1467-0

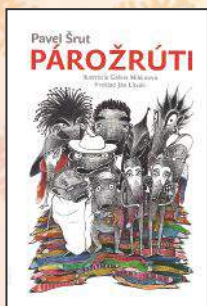
Do Johankinej rodiny patrila mama a bráček Samko. Neskôr sa zmierili so starkou a starkým, pridala sa kamarátka Maja (a jej rodina), nepoznaný ocko a mamin kamarát Radko. To už je poriadny prírastok!

RODARI, Gianni: Z neba padá čokoláda

Bratislava: Vydavateľstvo Q111, 2015. ISBN 978-80-89092-76-5

Začalo sa to včasráno. Čosi tmavé, obrovské zatienilo oblohu. Nemohol si to nevšimnúť nik, kto kráčaľ po ulici, napríklad do práce, ale ani Paolo a jeho pes na balkóne jedného z domov na námestí. Pravdaže, Paolo rýchlo zobudil aj mladšiu sestru Ritu, aby to tiež videla. No aby videla aj zmätok, ktorí vypukol dolu na ulici. A keby len na ulici. A keby len medzi chodcami. Prišli hasiči, prišli policajti, prišlo vojsko. Na prieskum hrozivého objektu vyslali helikoptéru, starosta prostredníctvom rozhlasu vyhlásil poplach...

ŠRUT, Pavel: Páročžrúti

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-0993-5

Možno sa aj vám včera alebo práve teraz stratila ponožka. Kto zato môže? Páročžrúti! Záhadný tvor, ktorý žerie ponožky, ale vždy len jednu z páru. Páročžrúťov žije na svete asi toľko, koľko je ľudí, takže celkom iste býva nejaký aj u vás doma. Len dvom vyvoleným sa však podarilo páročžrúta vidieť: starému profesovi Kučeráčikovi a mladému starému mládencovi Egonovi Vavrincovi.

Prečítajte si...

Odporúča Ivetta Hurná

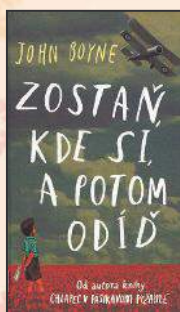
Riaditeľka Knižnice pre mládež mesta Košice. Svojou každodennou prácou spolu s kolektívom pracovníčok dokazuje, že síce úloha „zaujať deti a dať im do ruky tú pravú knihu, ktorá ich upúta a priláka aj na ďalšie čítanie je viac ako ťažká, ale nie nemožná.“

KACER, Kathy: Tajomstvo príborníka

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-36-9

Príbeh inšpirovaný skutočnosťou. Konkrétny, osobný a ľudský príbeh odohrávajúci sa u nás na Slovensku, na pozadí historických reálií 2. svetovej vojny. Príbeh o strachu a strate priateľstva, o nepochopiteľnej ľudskej nenávisti a závidi. Pri pozornom čítaní si čitateľ automaticky kladie množstvo otázok. Otázok o tom kde sa v nás berie zloba, nenávisť a potreba ubližovať druhým. Otázok o malom zakrádajúcom zle, ktoré dokáže vyrásť do obľudných rozmerov ak ho nezastavíme. Otázok o našej malosti a neschopnosti rešpektovať a prijímať tých „iných“ . Ale ako každý naozajstný a dobrý príbeh je aj o sile rodinnej lásky a spolupatričnosti. Príbeh, ktorého poslanstvo je dôležité si stále viac pripomínať. Pripomínať si fakty holokaustu, fakty o strate osobnej odvahy, fakty o zlyhaní ľudskosti. Veď je to príbeh, ktorý by sa už nikdy viac nemal zopakovať...

BOYNE, John: Zostaň, kde si, a potom odíď

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-0999-7

V deň, keď vypukla prvá svetová vojna, Alfiemu Summerfieldovi sľúbil otec, že nikdy neodíde bojovať, no hneď nasledujúci deň svoj sľub porušil. O štyri roky neskôr Alfie netuší, kde jeho otec naozaj je, myslí si, že je na špeciálnej tajnej misii. Raz, keď na stanici King's Cross čistil topánky, úplne náhodou zazrel na papieroch vojenského doktora otcovo meno. Prekvapený a zmätený Alfie zistí, že jeho otec je v nemocnici, v špeciálnej nemocnici pre vojakov s nezvyčajnými ťažkosťami. Alfie sa rozhodne otca z tohto čudného skľučujúceho miesta zachrániť.

BRAT, Roman: Zlo nemá na kúzlo. Historik o slušákoch a podrazákoch

Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0717-1

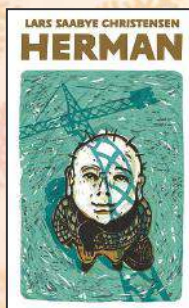
Trinástočná Maťa to nemá práve jednoduché. Prežíva svoju prvú lásku, čelí zložitým situáciám v triede aj na sociálnych sieťach, usiluje sa vyrovnáť ostatným a byť in, hoci jej rodina má hlboko do vrečka. Zisťuje, že svet nie je taký čiernobiely, ako si doteraz myslela, a občas si s ním nevie rady.

HEVIER, Daniel: Svet zachránia rozprávky

Bratislava: TRIO Publishing, 2014. ISBN 978-80-8170-011-8 (viaz.)

Základným konfliktom každej rozprávky je boj dobra a zla. Daniel Hévier ho postavil na aktualizovanej parafráze troch Andersenových rozprávok (Snehová kráľovná, Dievčatko so zápalkami a Statočný cínový vojačik), ktoré sú v texte spomínané. Príbeh otvára množstvo páľčivých problémov súčasnej doby.

CHRISTENSEN, Lars Saabye: Herman

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1296-6

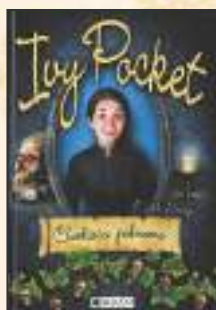
Niekedy sa v najmenšom človeku skrýva veľké srdce. Jedenástočný Herman je úplne obyčajný a celkom šťastný chlapec s bujnou fantáziou. Do školy chodí zásadne neskoro, v triede rešpektuje silnejších, telesná výchova mu príliš nevonía a či ho má ryšavá Ruby naozaj rada... to sa ešte uvidí. Všetko sa zmení, keď mu začnú padať vlasy a Herman je presvedčený, že čoskoro zomrie. Prechádza veľmi ťažkým obdobím, snaží sa vyrovnáť so svojou chorobou i so smrťou milovanej osoby, až kým sa naučí prijať seba samého.

KACER, Kathy: Noční špióni

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-37-6

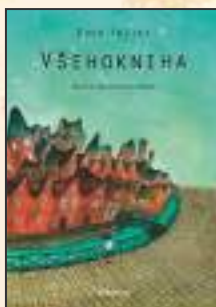
Príbeh Gabiky a jej mamy má pokračovanie s názvom Noční špióni. Po tomto hroznom zážitku, keď sa Gabike podarí v poslednej chvíli uniknúť odvlčeniu do tábora, sa rozhodnú opustiť svoj domov a vyčkať koniec vojny v horách. Pomocnú ruku im ponúknu ľudia, ktorí si aj v tých ťažkých časoch zachovali ľudskosť. Ani tam to však nie je bez rizika, viackrát im hrozí nebezpečenstvo. Podarí sa im prežiť vojnu bez odhalenia?

KRISP, Caleb: Ivy Pocket: Chodiaca pohroma

Bratislava: Fragment, 2015. ISBN 978-80-564-0092-0

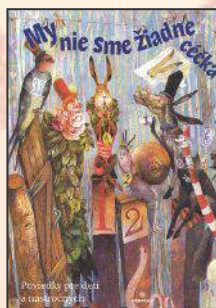
Ivy má dvanásť rokov, slúži v bohatých rodinách a počas svojho života už stihla vytočiť, naštváť a rozčúliť pekňú kôpku namyslených aristokratov. Je nesmierne svojská, až neznesiteľne úprimná a nehorázne neskrupná. Zároveň je však nečakane nebojácna, nevidane nebezpečná a neveriteľne nezlomná. Čo iného aj ostáva úbohej opustenej sirote, samotnej na celučkom svete!!!

Kuijer, Guus: Všehokniha

Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-033402

„Všehokniha“ rozpráva príbeh malého Tomáša, ktorý pred krutou realitou tyranského otca uteká do sveta snov a predstáv. To mu dodáva nádej a silu, aby sa nakoniec svojmu otcovi vzoprel a stal sa tým, čím odjakživa chcel byť, keď vyrastie: šťastným.

My nie sme žiadne céčka: poviedky pre deti a nástročných

Bratislava: Perfekt, 2015. ISBN 978-80-8046-721-0

Zborník poviedok z Literárnej súťaži o detskú poviedku. Ak by sme literatúru vnímali ako zrkadlo reality, v tom prípade môžeme tvrdiť, že autori poviedok najväčšie problémy súčasných detí vidia v samote, v odcudzení. V mnohých textoch sa objavujú motívy outsiderov, detí, ktoré sa akosi nezaradili do kolektívu ostatných, či už vďaka tomu, že sú v niečom iné, zvláštne, málo populárne, sociálne znevýhodnené a podobne. Prípadne prežívajú krízu v rodine, spolu s rodičmi sa presťahovali do iného mesta alebo sú samé preto, že jednoducho zlyháva medziludská komunikácia.

NÖSTLINGER, Christine: Keď si môj otec chcel vziať mamu Anny Lososovej

Bratislava: Verbarium, 2014. ISBN 978-80-8961-225-3

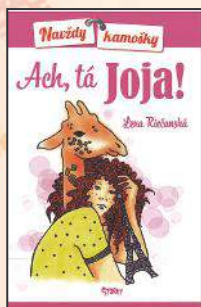
Jedenásťročný Jakub je otrasený, keď sa dozvie, že jeho otec má priateľku. Tá je dokonca mamou jeho novej spolužiačky Anny, s ktorou si vôbec nerozumie. Spája ich iba nesúhlas s plánovaným sobášom rodičov. Spolu zosnovávajú plán ako mu zabrániť. Nádhorne ľudský a vtipne vyrozprávaný príbeh o priateľstve z pera oceňovanej autorky.

PALACIOVÁ, R. J.: Obyčajná tvár

Bratislava: Ikar, 2013. ISBN 978-80-551-3277-8

Keď August Pullman prišiel na svet, lekári predpovedali, že sa nedožije rána. V detstve podstúpil toľko operácií, čo iní nezakúsia za celý život. Pre vrodenú poruchu má zdeformovanú tvár, potravu jedáva cez slamku, málokto uhádne, kedy sa usmieva a kedy mračí. Prvých desať rokov života nemal Auggie ľahkých, no až teraz stojí pred najťažšou skúškou zo všetkých – konečne ide do školy medzi „normálne“ deti.

RIEČANSKÁ, Lena: Ach, tá Joja!

Bratislava: TRIO Publishing, 2015. ISBN 978-80-8170-014-9 (brož.)

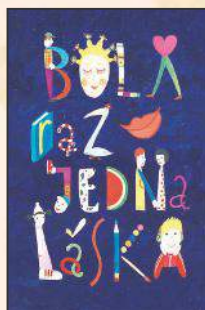
Tri dievčatá, hoci každé iné, si prisahali: „Navždy kamošky!“ Trávia spolu toľko času, koľko sa len dá. Suškajú si tajomstvá, vypláču svoje trápenia a senzačne sa doplňajú. Keď Joju prijmú do školského basketbalového tímu, mierne to naruší ich vzťahy. Ale len na chvíľu, kým dievčatá pochopia, že nejde o podraz a ich kamarátka ich naďalej potrebuje.

SCHEUMANN, Frauke: Winston. Kocúrova tajná misia

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-3-3-03888-9

Aby bolo medzi nami jasno, dokážem rozprávať, čítať aj písať, hovorím plynule po anglicky, zvládam veľkú aj malú násobilku a – teraz sa podržte – problémy mi nerobí ani ruština. Som proste super Winston. A mačací život si nemôžem vynachváliť, celý deň ležím na pohovke a jem kuracie pečienky – tie ja jednoducho milujem. Lenže všetko sa zmenilo, keď si môj pán najal novú domácu, ktorá so sebou priviedla aj svoju dcéru Kiru a poriadnu porciu problémov k tomu.

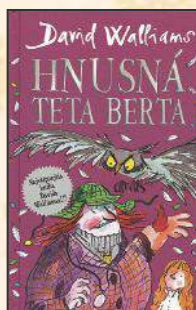

ŠEFČÍK, Valentín: Bola raz jedna láska

Prešov: Občianske združenie Slniečkovo, 2015.

ISBN 978-80-89314-30-3

Kniha, aká na našom knižnom trhu chýbala. Zbierka poézie pre starší školský vek. Aj deti v tomto veku majú radi básne, radi ich čítajú a dokonca aj píšú, iba o tom nikto nesmie vedieť. Tak prečo ich nepresvedčiť, že je to normálne?

WALLIAMS, David: Hnusná teta Berta

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1336-9

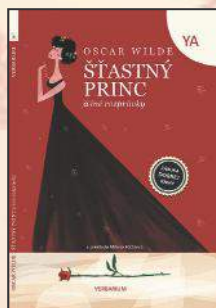
Ďalšia kniha legendárneho komika a autora tých najvtipnejších detských kníh Davida Walliamsa je príbehom malej Stely. Jedného dňa sa zobudí a zistí, že prišla o rodičov a jej teta Berta ju chce pripraviť o celý majetok. Rozhodne sa bojovať. Nemá to ľahké - jej protivníkom nie je len teta, ale aj jej sova Wagner. Nájde sa však ktosi, kto jej pomôže. Duch malého kominárika Sadzu je pre Stelu pripravený urobiť čokoľvek. A nájde sa aj ďalší oddaný pomocník... Podarí sa im ubrániť Stelin rodinný majetok pred tetuškou, ktorá sa nedá nazvať inak ako hnusná?

WICH, Henriette: Nebezpečný čet

Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04093-6

Četovanie so známymi a niekedy aj s neznámymi je super a môže byť aj celkom dobrodružné. Internet je však plný nepredvídateľných nástrah! Franci si na internete našla ľudí, s ktorými sa naozaj príjemne četovalo. Rada sa s nimi kontaktovala, pretože boli veľmi milí a vtipní. Po nejakom čase sa však udialo čosi nanajvýš nezvyčajné a podozrivé a Tri pátračky musia zapojiť do riešenia tejto záhady všetky svoje schopnosti. Franci, Mária a Kim sú najlepšie priateľky. Ich detektívny klub sa skvele rozbieha a už teraz vedia, že spolu tvoria neporaziteľný tím.

WILDE, Oskar: Šťastný princ a iné rozprávky

Bratislava: Verbarium, 2015. ISBN 978-80-89612-41-3

Príbehy Oscara Wilda nie sú typickými rozprávkami, ktoré končia šťastne a kde dobro vždy víťazí nad zlom. Napriek tomu u čitateľov zanechávajú silnú stopu a rezonujú ešte dlho po prečítaní. Hlavné postavy sú viac ľudskými postavami ako bytostami z ríše fantázie a ich konanie ovplyvňuje najmä láska. Tento motív sa tiahne ako niť v poviedke o Šťastnom princovi alebo o Slávikovi a ruži, v príbehu vtáčej lásky k voňavému kvetu, alebo v Sebeckom obrovi. Vďaka nadčasovému posolstvu si Wildeovo dielo obľúbili čitatelia na celom svete a právom mu patrí čestné miesto vedľa ostatných klasických rozprávok.

Prečítajte si...

Odporúča Tibor Hujdič

Tibor Hujdič je propagátorom čítania detí a deťom. Vede semináre pre knihovníkov o práci s detským čitateľom a semináre pre učiteľov o čitateľskej gramotnosti. Je neúnavným hľadačom skvelých kníh pre deti a mládež a neúnavným čitateľom všetkým rodičom a deťom, ktorí chcú skvelú knihu pre deti počúvať.

NESS, Patrick: Sedem minút po polnoci

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1343-7

Čoho sa v skutočnosti bojíte? Pavúkov? Mimoszemšťanov? Učiteľa chémie? Alebo umierania? Straty blízkeho? Aby sme mohli pokojne dýchať, aby sme sa mohli ľahko a bez zábran smiať a tešiť sa z každého dňa - tieto svoje najväčšie strachy bezpečne pochovávame do hĺbok nášho vnútra. Aby neprekázali aby z nášho života neurobili neustále vydesené peklo. Niekedy svoj strach zakryjeme tak dokonale, že ani netušíme z čoho vlastne strach máme. Že niečo také nie je možné? Má trinásť rokov. Je odkázaný sám na seba, jeho mama je ťažko chorá a ešte k tomu chodí do školy, kde naňho čaká partička šikanujúcich spolužiakov. Každú chvíľu ním zmieta množstvo pocitov v temných tónoch - nenávisť, zlosť, strach, hnev, smútok aj beznádej, ktoré treba vykričať do sveta. Toto je Conor. Čuduje sa niekto, že ho uprostred noci budia nočné desy? Vo chvíli, keď čakáme, že si vydýchne a povie si - bol to iba sen - sa pozrie z okna a za ním ho čaká ďalší des - netvor v podobe chodiaceho a hovoriaceho tisu, ktorý rastie na kopci za domom. Netvor má plán - príde štyri noci za sebou presne sedem minút po polnoci a rozpovie Conorovi tri starobylé príbehy. A Conor mu potom povie svoj - štvrtý príbeh. Nie hocikaják príbeh. Tento príbeh musí byť pravdivý. A musí to byť Conorov pravdivý príbeh. Príbeh, ktorý chce roztrhnúť jeho vnútro a vypustiť najsmutnejšie myšlienky a jemu nezostane nič iné iba sa pozeráť desivej pravde do tváre a kričať a kopať od zúfalstva bez možnosti uhnúť, pretože Conor je v situácii v ktorej si nemôže vyberať. Je v situácii, keď je úplne jedno čo si želá a neželá. Je Sedem minút po polnoci horor? Je to rozprávka? Fantasy či sociálny román? Zvláštne - ale je to všetko naraz. Patrick Ness hladko uplietol svet v ktorom sa fantastický živý strom prelína s našou dennodennou realitou. Toto nie je všedná kniha. Nie je to kniha po ktorej vám bude sladko. Je to kniha, ktorá nebudete chcieť čítať znovu ale urobíte to. Toto nie je šťastná kniha. Toto je pravdivá kniha. Ak chcete byť pravdivo šťastný - čítajte ju.

BRAHMACHARI, Sita: Jazmínové nebo

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1106-8

Kniha Jazmínové nebo je ďalším rozprávaním zo života štrnásťročnej Londýnčanky Miry Levensonovej, s ktorou sa mohli slovenskí čitatelia zoznámiť v románe Artičokové srdcia. Po smrti starého otca Bimala ide Mira do Indie navštíviť indickú vetvu rodiny, ktorú doteraz vôbec nepoznala. Nielenže sa stretáva s celkom inou kultúrou, ale vidí aj pochmúrne stránky života v indickom veľkomeste Kalkate a chudobu, akú si doma ani nevedela predstaviť. Navyše sa pokúša odhaliť rodinné tajomstvo, o ktorom jej nikto nepovedal, no stále ho cíti niekde v pozadí.

BRAHMACHARI, Sita: Už zase lietam

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1477-9

Kite sa ponáhla na písomku a cíti sa fakt čudne. Jej najlepšia priateľka Dawn po ňu ráno neprišla, čo sa nestalo už roky, a neodpovedá ani na esemesky. Dawn totiž spáchala samovraždu. Chcela byť vo všetkom jednotka, čo nezvládla ten tlak. Ako to, že Kite nemala tušenia, čo sa v duši jej priateľky odohráva? Ako je možné, že nič nepovedala? A ako, že si nič nevšimla? Otázky sa jej roja v hlave a ona na ne nedokáže nájsť odpoveď. Kedysi sebavedomé a veselé dievča je zrazu dezorientované a zraniteľné. Všade okolo seba vidí Dawn. Uzatvára sa do seba, až kým sa neobjaví niekto, s kým sa o svojich pocitoch dokáže rozprávať.

GREEN, John: Poučka o podstate predvídateľnosti Katherin

Bratislava: Ikar, 2015. ISBN 978-80-551-4206-7

Colin Singleton má vo svojom vzťahu k nežnému pohľaviu jasný typ – dievčatá, ktoré sa volajú Katherine. Má to však jednu chybu – zakaždým od nich dostane kopačky. Colin má jasný cieľ: dokázať platnosť Poučky o podstate predvídateľnosti Katherine. Ale nič nie je také jednoduché, ako sa zdá...

HAND, Cynthia: Príd sa so mnou rozlúčiť

Praha: CooBoo, 2015. ISBN 978-80-7447-107-0

Smrť je všade okolo nás, no my jej nevenujeme dostatočnú pozornosť dovtedy, kým sa nás priamo nedotýka... Kedysi bola Lexie naozaj šťastná – mala skvelého priateľa, chápaných rodičov a pohodového brata, s ktorým si vždy užila kopec zábavy a za každých okolností sa naňho mohla spoľahnúť. Všetko jednoducho klapalo. Teraz je z nej však len dievča, ktorého brat je mŕtvy. Lexie sa snaží dať svojmu životu po smrti nový zmysel, no len ťažko sa jej darí prehrýzať sa vlastným smútkom a výčitkami. Napokon však objaví odkaz, ktorý Ťy po sebe zanechal a ktorý by azda všetkým jeho blízkym mohol pomôcť urobiť krok ďalej.

JARUNKOVÁ, Klára: **Brat mlčanlivého vlka**

Bratislava: Verbarium, 2014. ISBN 978-80-89612-15-4

Diela Kláry Jarunkovej Jediná a Brat mlčanlivého vlka boli preložené do tridsiatich piatich jazykov a stali sa súčasťou Zlatého fondu svetovej literatúry pre mládež. Príbeh dvoch bratov o dospievaní, sile prírody a lásky, rodinnej súdržnosti i bolesti zo straty vychádza po pätnástich rokoch znovu, a to s novými ilustráciami spisovateľkinej dcéry, Dany Zacharovej. Dielo ani po rokoch nestratilo nič zo svojej svezosti a dokazuje, že autorka právom patrí trón slovenskej kráľovnej detskej literatúry.

LOWRY, Lois: **Darca**

Bratislava: Artforum, 2014. ISBN 978-80-8150-065-7

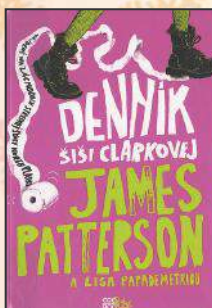
Dvanásťročný Jonas žije vo svete riadenom prísnyimi pravidlami. Všetci sú si rovní, všetci žijú v dostatku a preto tam nie sú vojny, zločiny, nik necíti bolesť, strach, neistotu. Jonas však stojí pred veľkou udalosťou - práve on má sa stať strážcom spomienok, príjemcom pamäte minulých generácií. Postupne sa dozvedá o bolesti a utrpení, no aj o kráse, láske a priateľstve a začína chápať, že jeho spoločenstvo žije príjemný život za cenu úplnej absencie citov a možnosti voľby.

NIVEN, Jennifer: **Všetky skvelé miesta**

Bratislava: Ikar, 2015. ISBN 978-80-551-4444-3

Theodora Fincha trápia depresie. Každý deň premýšľa nad smrťou, no zároveň hľadá dôvody, prečo žiť. Violet Markeyová ráta dni do maturity, aby mohla ujsť z malého mesta, kde ju prenasledujú bolestné spomienky na sestrinu tragickú smrť. Navzájom sa nepoznajú, až kým sa obaja neočitnú na rímse školskej zvonice, s pohľadom upretým na chodník šesť poschodí pod nimi.

PATTERSON, James: **Denník Šiši Clarkovej**

Praha: CooBoo, 2015. ISBN 978-80-7447-830-7

Denník Šiši, ktorému sa zveruje s osudom opusteného dieťaťa. Mama – vetroplaška, od nej odišla a šestnásťročná Šiši sa od toho momentu pasuje so životom ako vie. Chvíľu pobudne v „cvokhause“, aby sa potvrdilo, že situáciu, v ktorej sa ocitla, zvláda. Býva u susedy, chodí na strednú školu a je členkou skupiny Hnusákov. Táto partia je jej druhou rodinou a postupne sa ukáže, že ona, ktorá by mala byť kvôli všetkým životným skúskam, ktorými prešla, najzraniteľnejšia, naopak, sama neskôr zistí, koľko skrytej sily v sebe má.

PATTERSON, James: Prvá láska

Praha: Co0Boo, 2015. ISBN 978-80-7447-868-0

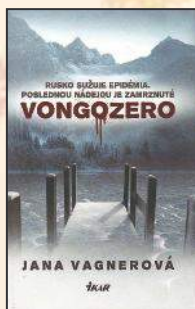
Axi a Robinson v knihe Prvá láska na svojej ceste kto vie kam (hlavne preč z domu) prekračujú zákony. Nie takým tým rebelantským spôsobom, na ktorý sa odhodlá snáď väčšina starších tínedžerov počas hľadania si vlastného miesta na svete. Oni idú ešte viac za čiaru. Kradnú autá. V Robinsonovej ruke sa objaví zbraň. Obaja vedia, že to nie je správne a hľadajú výhovorky, prečo to v danej chvíli nešlo inak.

ŠULKOVÁ, Jana: Odvrhnutá

Bratislava: Motyľ, 2015. ISBN 978-80-8164-073-5

Najnovší román Jany Šulkovej vás vtiahne do hudobného prostredia. Rodinné napätie a tajomstvá, ktoré sa postupne vynárajú z hĺbín minulosti, vás nenechajú chladnými. Odvrhnutá je životný príbeh dievčaťa, ktoré po strate pamäti odhaľuje svoju minulosť a jazvy na duši spôsobené blízkym človekom. Tie ju dovedli do ťažkej situácie, keď musí voliť medzi dvomi životmi. Náročnú voľbu navyše sťažuje láska, ktorá sa jej pripletie do cesty. Emily sa musí rozhodnúť, či odpustiť, alebo nie. Pretože odpustiť je často ťažšie, ako zabudnúť...

VAGNEROVÁ, Jana: Vongozero

Bratislava: Ikar, 2013. ISBN 978-80-551-3374-4

Čo sa stane, ak raz obrovské územie Ruska zasiahne epidémia vírusu, proti ktorému neexistuje vakcína? Do karantény sa najprv dostane trinásťmiliónová metropola Moskva, a potom krajinu ovládne ťažká, smrteľná choroba. Hfštka ľudí vrátane Aninej rodiny sa rozhodne zachrániť útekem na ostrovček jazera Vongozero, ukrytý v severskej tajge. Pôvodne plánovaná dvojdná cesta autami sa zmení na dvanaásťdňové zúfale putovanie so smrťou v päťach. Uprostred chaosu hfštka obyčajných ľudí bez zvláštneho vybavenia bojuje o život, vzdoruje panike a rabovaniu. V každom okamihu sa musia rozhodovať tak, aby prežili a zoči-voči obrovskej tragédii nestratili ľudskosť.

VARÁČKOVÁ, Miroslava: Adaptácia

Bratislava: Slovart, 2015. ISBN 978-80-556-1322-2

Zoya mala všetko: domov, rodinu, kamarátov. A potom ľudstvo zdecimovali epidémia a vojny. Teraz nemá nikoho: ani rodinu, ani kamarátov, ani priateľa. Prišla aj o domov. No prispôbila sa. Vpred ju poháňa len mapa a nádej, že ju dovedie do posledného útočiska na Zemi. Ľudia skúšaní vojnou i chorobami sa tiež adaptovali na nový svet – bojujú o každú minútu života. Keď Zoyi pomôže neznámy Simon, poruší tým krehkú rovnováhu povojnového spoločenstva, za čo musí zaplatiť životom. A tak sa Zoya, Simon a jeho malá sestra vydávajú naprieč zdevastovanou krajinou s nádejou, že ich mapa po jej mŕtvom priateľovi naozaj dovedie pred brány mesta, kde ešte vládne ľudskosť. Teda, mala by...

60) rokov
čítate
a rastiete
s nami

Knižnica pre mládež mesta Košice

Názov **Vianočná knižka sa otvára**
Podnázov **Bulletin odporúčanej literatúry pre deti a mládež**

Zostavila Tatiana Klimková
Zodp. redaktorka Iveta Hurná
Vydavateľ Knižnica pre mládež mesta Košice
Rok vydania 2015
Počet strán 28
Náklad 4000 ks

ISBN 978-80-89161-41-6